

Матеріали

53-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів«Сучасні освітні технології та інноваційні методики
навчання в підготовці здобувачів вищої освіти: досвід та
перспективи»23-24 лютого 2022 року
м. ПолтаваУДК 378.147
М 34

Редакційна колегія:

Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент
Колесніченко Ірина, методист II категорії навчального відділу
Бурлака Олена, методист навчального відділу
Зінченко Валерія, секретар навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Комп'ютерна верстка – Зінченко Валерія

Відповідальність за правильність наведених статистичних даних,
фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тезМатеріали 53-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів
«Сучасні освітні технології та інноваційні методики навчання в підготовці
здобувачів вищої освіти: досвід та перспективи». м. Полтава: ПДАУ, 2022. –
216 с.

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ...	9
Визначення однорідності змішування компонентів комбікормів із використанням мікโตรейсерів Сахно Тамара, д.х.н., старший науковий співробітник	9
Використання ресурсів відеоконтенту мережі інтернет під час викладання фахових дисциплін Постолов Сергій, д.с.-г.н., професор, Мищенко Олег, к.с.-г.н., доцент, Ошара Микола, к.с.-г.н., доцент	11
Дидактичне конструювання дисципліни «Методика і організація досліджень та цифрова агрономія» Юрченко Світлана, к.с.-г.н.	13
Застосування інноваційних методик при викладанні освітніх компонентів, основою яких є моніторинг природних процесів у геосистемах Ласло Оксана, к.с.-г.н., доцент, Оленів Раман, к.с.-г.н., Гордєєва Олена, к.с.-г.н.	15
Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій при вивченні хімічних дисциплін у Полтавському державному аграрному університеті Крикунова Валентина, к.х.н., доцент	17
З досвіду організації дистанційного навчання здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія денної форми навчання на кафедрі рослинництва Кочерга Анатолій, к.с.-г.н., доцент, Філоненко Сергій, к.с.-г.н., доцент	19
Значення інноваційних технологій навчання в підготовці майбутніх екологів Писаренко Віктор, д.с.-г.н., професор, Пицаленко Марина, к.с.-г.н., доцент	22
Інноваційний підхід до самостійної роботи здобувачів вищої освіти на кафедрі рослинництва Гансур Володимир, д.с.-г.н., старший науковий співробітник, Антоненко Марина, к.л.с.-х.н., доцент, Антонович Олександр, к.с.-г.н., доцент	24
Концептуальні засади у підготовці фахівців екологів Писаренко Павло, д.с.-г.н., професор, Самойлік Марина, д.е.н., професор	26
Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти як одна із основних чинників підготовки висококваліфікованих кадрів Малюга Аліна, завідувач лабораторії, Благодарь Катерина, лаборант кафедри біотехнології та хімії	28
Огляд інноваційних освітніх технологій Ромашко Таміла, к.х.н., доцент	30
Особливості викладання хімічних дисциплін в умовах дистанційної форми навчання Короткова Ірина, к.х.н., доцент	32
Особливості реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Рибальченко Анна, к.с.-г.н., Криворучко Людмила, к.с.-г.н.	35
Проблеми використання сучасних інноваційних технологій в освітньому процесі Бараболі Ольга, к.с.-г.н., доцент, Лашенко Віктор, к.с.-г.н., доцент	37
Професійна підготовка фахівців до використання ГІС та технологій при плануванні території Шевчук Сергій, д.геогр.н., професор, Поєрнік Максим, аспірант кафедри географії та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короженка	38
Професійний саморозвиток майбутніх спеціалістів як система організованих компонентів Коваленко Нігеля, к.с.-г.н., доцент, Шерстюк Олена, асистент, Боброва Нелія, к.б.н.,	40

4. Кочерга А.А., Філоненко С.В. Сучасні реалії навчального процесу здобувачів вищої освіти з агрономії та особливості формування їх фахових компетенцій. *Модернізація освітньої діяльності та проблеми управління якістю підготовки фахівців в умовах діджиталізації* : матеріали 52-ї наук.-метод. конф. виклад. і аспіран. м. Полтава, 24-25 лютого 2021 р. Полтава : ПДАА, 2021. С. 37–40.
5. Латуша Н.В. Особливості фахової підготовки майбутніх агрономів в аграрних ВНЗ. *Молодий вчений*. 2015. № 5(20), ч. 3. С. 116–119.
6. Назаренко Ю., Поліщук О. Освіта в умовах пандемії у 2020-2021 році: аналіз проблем і наслідків. URL : <https://cedos.org.ua/researches/osvita-v-umovah-pandemiyi-analiz-problem-i-naslidkiv/> (дата звернення 21.12.2021 р.).
7. Філоненко С.В., Кочерга А.А. Значення практичної підготовки в сучасній системі освіти для здобувачів спеціальності 201 Агрономія. *Аграрні науки та продовольство в сучасній системі освіти: взаємини та протидії* : матеріали наук.-педагог. підвищення кваліфікації у галузі аграрних наук та продовольства, м. Одеса, 2 серп. – 10 верес. 2021 р. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 68–72.
8. Шість проблем української вищої освіти, які виявив карантин. URL : <https://osvita.ua/vnz/74767/> (дата звернення 21.12.2021 р.).

ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ

Писаренко Віктор, д. с.-г. н., професор;

Пішаленко Марина, к. с.-г. н., доцент

Аналіз інноваційних процесів у розвинених країнах свідчить про те, що для досягнення прискорення розвитку й благополуччя країни, галузі, регіону або організації варто сприяти впровадженню інновацій. Для цього необхідні: розробка й регулювання на практиці законодавчої та нормативно-правової бази інноваційної діяльності; стимулювання інноваційної активності; розвиток науково-технічного потенціалу та інноваційної структури; затвердження обґрунтованої інноваційної політики на державному рівні; створення системи фінансування науково-технічних та інноваційних процесів. Кардинальне реформування вищої освіти спричинило виникнення соціального попиту на ринку праці щодо підготовки висококваліфікованого фахівця, який не тільки володіє стереотипними прийомами й навиками професії, але й спроможний до інноваційної професійної діяльності.

Навчально-виховний процес підготовки фахівців повинен містити в собі інноваційні педагогічні методики, в основу яких покладено інтерактивність і максимальну наближеність до професійної діяльності майбутнього еколога, а саме: імітаційні технології (ігрові форми організації), технологія «кей-метод» і методика відеотренінгу (максимальна наближеність до реальності), комп'ютерне моделювання, технології колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань, інтерактивного, інформаційного, диференційованого навчання. Саме при використанні

22

інноваційних освітніх технологій, спрямованих на: задоволення актуальних потреб систем освіти; використання нових знань, орієнтованих на мотивації суб'єктів освітньої діяльності; подолання наслідків неструктурованих процесів у системі освіти; виведення закладу освіти на більш високий, конкурентноспроможний рівень при задоволенні кон'юнктури ринку праці, соціально-економічного замовлення суспільства; вимог сталості якості життя можна досягти високих результатів інноваційної діяльності.

Інноваційні технології навчання дозволяють підвищити якість і ефективність навчального процесу відповідно параметрів, що характеризуються структурними елементами системи управління, цілями навчання, рольовими позиціями і функціями педагога та здобувача вищої освіти, характером організації навчально-пізнавальної діяльності, формами навчальних взаємодій. До інноваційних технологій навчання відносяться: проєктно-творчі – (розвиваюче навчання), комп'ютерні – (дистанційне навчання, мультимедіа, модульна, інтегральна та графічна інформація) [1]. Педагогічні інноваційні ідеї реалізовані у інноваційних технологіях підготовки майбутніх висококваліфікованих кадрів повинні відповідати вимогам, а саме: соціально-економічній доцільності у сприянні здобуття професійних компетентностей, здатних забезпечити високу ефективність і матеріально-енергетичну заощадливість професійної діяльності випускника за певним видом економічної діяльності (галузі сільськогосподарського виробництва, промисловості, комунального господарства та інше); екологічній, радіаційній, техногенній, інформаційній, пожежної, громадської безпеки, безпеки харчових продуктів та життєдіяльності, у реалізації професійних якостей майбутніх фахівців, щодо мінімізації, передбачення, запобігання, усунення негативного впливу на людей та довкілля; інституційній відповідності в професійній, соціально-побутовій, культурній, природоохоронній сферах при узгодженні з параметрами витривалості та їх можливо допустимої амплітуди варіабельності в навколишньому середовищі без порушення рубжів його витривалості та стабільності. Етапи наукового творчого пошуку і продукування педагогічних інноваційних ідей, зокрема: формулювання завдань за визначеними суспільними потребами; моніторинг даних процесів, явищ, умов, які стосуються до визначених завдань та вивчення соціально-економічних потреб людства, вимог екологічної комфортності довкілля; задоволення на підготовку висококваліфікованих кадрів для збереження природно-ресурсного потенціалу природних й антропогенно змінених екосистем на основі попиту роботодавців згідно з кон'юктурою ринку праці, кадровою політикою інституційних органів управління; інтелектуальне, світоглядне, екологічне асимілювання (набуття та застосування) знань; характеристика базових професійних компетентностей та кваліфікаційних ознак на всіх рівнях підготовки (освітньо-професійних і професійно-освітньо-кваліфікаційних характеристик) згідно аналітичного пошуку відповідності прогнозованих компетентностей і кваліфікаційних характеристик майбутніх кадрів постійним тенденціям у змінах й перевагах споживчих потреб; експериментальне підтвердження гіпотез, удосконалення навчальних планів і програм підготовки, адаптованих до рівня світових аналогів,

23

експериментальна перевірка прогнозованої результативності працевлаштування, універсальності обсягів і індивідуалізації підготовки кадрів; перевірка достовірності гіпотези для прийняття рішення про використання або відхилення в разі помилковості, передбачаючи апробацію в навчально-виховному процесі за конкретних умов, дослідження ефективності впровадження інноваційних педагогічних ідей, технологій згідно критеріїв якості підготовки та майбутньої праці за видами діяльності при працевлаштуванні. Продукування педагогічних інноваційних ідей, власне інновацій, інноваційних технологій в освіті передбачає застосування загальноприйнятих наукових методів. Серед яких чинне місце посідають методи прогнозування – наукового передбачення взаємодії майбутніх інновацій, інноваційних технологій з об'єктами освітнього, наукового, виробничого простору, а також довкілля. Теоретичне обґрунтування прогнозованих наукових гіпотез як педагогічних так і екологічних фундаментальних й прикладних, в майбутньому реалізованих та передбачених можливих строків, шляхів розвитку їх амплітуди варіабельності є важливим методом продукування педагогічних і інноваційних ідей, інновацій, інноваційних технологій.

Список використаних джерел:

1. Бордюг Н. С., Н. М. Рідей, О. М. Алпатова Соціально-екологічне замовлення суспільства на підготовку фахівців з питань моніторингу довкілля // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. - 2017. - Вип. 3. - С. 27-32.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА КАФЕДРІ РОСЛИНИННИЦТВА

Гангур Володимир, д. с.-г. н., старший науковий співробітник;

Антонієць Марина, к. псих. н., доцент;

Антонієць Олександр, к. с.-г. н., доцент

У розбудові незалежної України актуальним питанням є якість вищої освіти. Вона залежить від впровадження інноваційних методів у навчальний процес. Але на тлі використання новітніх технологій необхідно знати про «сучасну глобальну кризу в освіті, яку офіційно визнала комісія з питань освіти ЮНЕСКО» [1]. Ця криза характеризується філософією конкурентності, консьюмеризмом і секуляризцією суспільного життя. Такі негативні феномени викликають нові жалючі тенденції, що зазначені у праці В. Матяшук. «Це свобода вибору гендерної ідентичності, транзюманізм, пов'язаний з бажанням людини здобути владу над соціальними і особистісними процесами за допомогою інформаційних технологій, старіння людства, зростання чисельності низькокваліфікованого і бідного прошарку, скорочення ринку праці та зміна форм праці, триумф особистості, яка знає свої права і звільнена від моральних зобов'язань» [5].

Викладачі у закладах вищої освіти, розуміючи наслідки вищевказаних тенденцій, повинні формувати у молоді духовні цінності і критичне мислення.

24

Такі фахівці будуть служити Україні, любити Бога і створювати міцні родини. Х. Ортега-і-Гасет проголосив: «Від того, що зараз мислять в університетах, залежить, що завтра відбуватиметься на майданах і вулицях» [6].

Г. Сохацька зауважує, що «критичне мислення — це здатність відрізнити достовірні факти від недостовірних та оцінювати доцільність тих чи інших варіантів дій. Воно передбачає вміння розпізнавати припущення, відокремлювати факти від думок, бути допитливим щодо істинності доказів, ставити запитання, уміти слухати і спостерігати, а також оцінювати можливі наслідки дій тощо. Критичне мислення надзвичайно важливе для благополуччя кожної людини, оскільки визначає чинники, що впливають на настрої і поведінку. Це допомагає захищати себе від насильства, негативних впливів та радикалізації» [7].

Отже, формуючи навички критичного мислення у здобувачів вищої освіти, на кафедрі рослинництва застосовується інноваційний підхід до самостійної роботи студентів. Їм пропонується уважно читання, аналіз і конспектування наукових статей за наступною схемою: «1. Тема статті; 2. Актуальність дослідження; 3. Мета, об'єкт і предмет дослідження; 4. Методика і база дослідження; 5. Основні результати» [2]. У процесі виконання самостійної роботи студент має продемонструвати володіння «способами відбору, групування та узагальнення інформації, навчатися знаходити невирішені проблеми і дискусійні питання у досліджуваному полі. Науковий досвід студента починається з вивчення стану проблеми у лікарському рослинництві. «З'ясовується теоретичне і методологічне підґрунтя, аналізуються факти та емпіричні дані, що опубліковані у статті. Завдання дослідження спрямовані на розуміння зв'язків і певних закономірностей конкретної проблеми, що розглядається» [4].

У цьому навчальному році студентам вперше пропонується скласти вірш з чотирьох рядків, використовуючи ключові слова зі статті. Ця методика віршування описана Н. Буяк. Вона зауважує, що «розвиток мовних особливостей, поглиблене вивчення синтаксису і звукової організації вірша відбувається завдяки цій методиці» [3]. Студенти знайомляться із законами версифікації, пробуєчи себе у поетичній лексикі на основі наукових термінів з лікарського рослинництва. Здобувачка вищої освіти спеціальності «Біотехнологія та біоінженерія» Аріна Моргуна написала такі рядки: «Лікарські рослини — краса України. Фармакологи допомагають, аграрну науку нам розвивають». Ця методика сприяє розвитку творчих здібностей у ЗВО.

Список використаних джерел:

1. Акімова Р.С. Мировоззренческая сущность кризиса современного образования. *Современные наукоемкие технологии*. 2008. № 5. С.12–13.
2. Антонієць М. О. Методичні завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Лікарські рослини», Полтава: Вид. ПДАУ. 2021. 160 с.
3. Буяк Н.О. Основи віршування. *Дивослов'я*. Жовтень, 2007. С.28 – 32.
4. Гангур В.В., Антонієць М.О., Антонієць О.А. Вплив самостійної роботи на отримання наукового досвіду у ЗВО спеціальності 201 Агрономія. Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій:

25